

FOREIGN INVESTORS COUNCIL

CONSILIUL INVESTITORILOR STRĂINI

Programul pentru Creștere Economică
Acțiuni prioritare pentru relansarea economiei

Conferința

„Investim pentru crearea unei noi economii”

Scurtă prezentare a celor
10 acțiuni prioritare privind investițiile

17 martie 2011

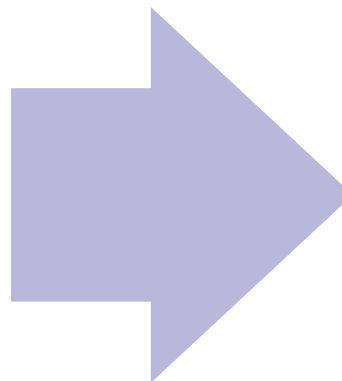

- Reprezentanții FIC (în special domeniile bancar, energetic și construcții) au purtat numeroase discuții în ultimele luni cu privire la demersuri specifice pentru relansarea creșterii economice în 2011, după doi ani de declin economic. Experți ai Băncii Mondiale, ai guvernului și ai altor instituții au luat de asemenea parte la aceste discuții. Un rezultat preliminar al acestor discuții a fost un număr total de aproximativ 20 de proiecte de investiții care ar trebui implementate de România în următorii ani pentru a asigura o creștere economică sustenabilă. În final, au fost selectate 10 proiecte de investiții prioritare, care ar trebui să maximizeze creșterea economică, să minimizeze costurile bugetare și să majoreze absorbția de fonduri europene.
- În prezent, există 46.000 de proiecte de investiții publice în stadii diferite și acest lucru creează o nevoie imperativă pentru prioritizare, având în vedere resursele bugetare limitate (investițiile publice totale s-au situat în jurul a 8 miliarde EUR în 2010, în timp ce cheltuielile de capital au fost sub 5 miliarde EUR). România trebuie să selecteze un număr mic de proiecte productive în defavoarea celor neproductive și să le urmărească până la implementarea finală. Pentru efecte maxime asupra locurilor de muncă, autoritățile ar trebui să se limiteze la un singur proiect, ci ar trebui să selecteze cel puțin cinci.

Cele 5 priorități privind investițiile

- ✓ **Impact puternic asupra creșterii economice**
- ✓ **Costuri destul de mici pentru bugetul de stat**
- ✓ **Fonduri europene**
- ✓ **Pot fi finalizate rapid și cu succes pe termen mediu**

1. **Autostrada Nădlac-Sibiu**
2. **Autostrada București-Brașov**
3. **Proiecte de infrastructură Craiova-Constanța**
4. **Hidrocentrala Tarnița-Lăpușești**
5. **Extreme Light Infrastructure**

Impact general pe scurt pentru ...

Primele 10 investiții

	2011	2012	2013	2014	2015	2011 - 2015 cumulat
Creștere PIB	4.7%	4.8%	4.8%	4.2%	3.3%	23.7%
Noi locuri de muncă, mii	96	98	98	86	67	445
Investiții, miliarde EUR	4.9	5.1	5.1	4.4	3.5	23
Venituri la buget (creștere de la an la an)	3.8	3.9	3.9	3.4	2.6	18.1
Venituri la buget, miliarde EUR	1.5	1.7	2.0	2.1	1.6	8.9
Costuri buget, miliarde EUR	2.5	2.7	2.7	2.1	1.9	11.9

Primele 5 investiții

	2011	2012	2013	2014	2015	2011 - 2015 cumulat
Creștere PIB	2.1%	2.3%	2.3%	1.7%	0.8%	9.5%
Noi locuri de muncă, mii	44	47	47	35	16	189
Investiții, miliarde EUR	2.3	2.5	2.5	1.8	0.9	10
Venituri la buget (creștere de la an la an)	1.7	1.8	1.8	1.3	0.6	7.6
Venituri la buget, miliarde EUR	0.7	0.8	0.9	0.8	0.4	3.6
Costuri buget, miliarde EUR	0.6	0.6	0.6	0.4	0.2	2.4

Cele 10 priorități privind investițiile în ordinea importanței - impact puternic asupra creșterii economice, punere în practică relativ ușoară, costuri bugetare destul de reduse

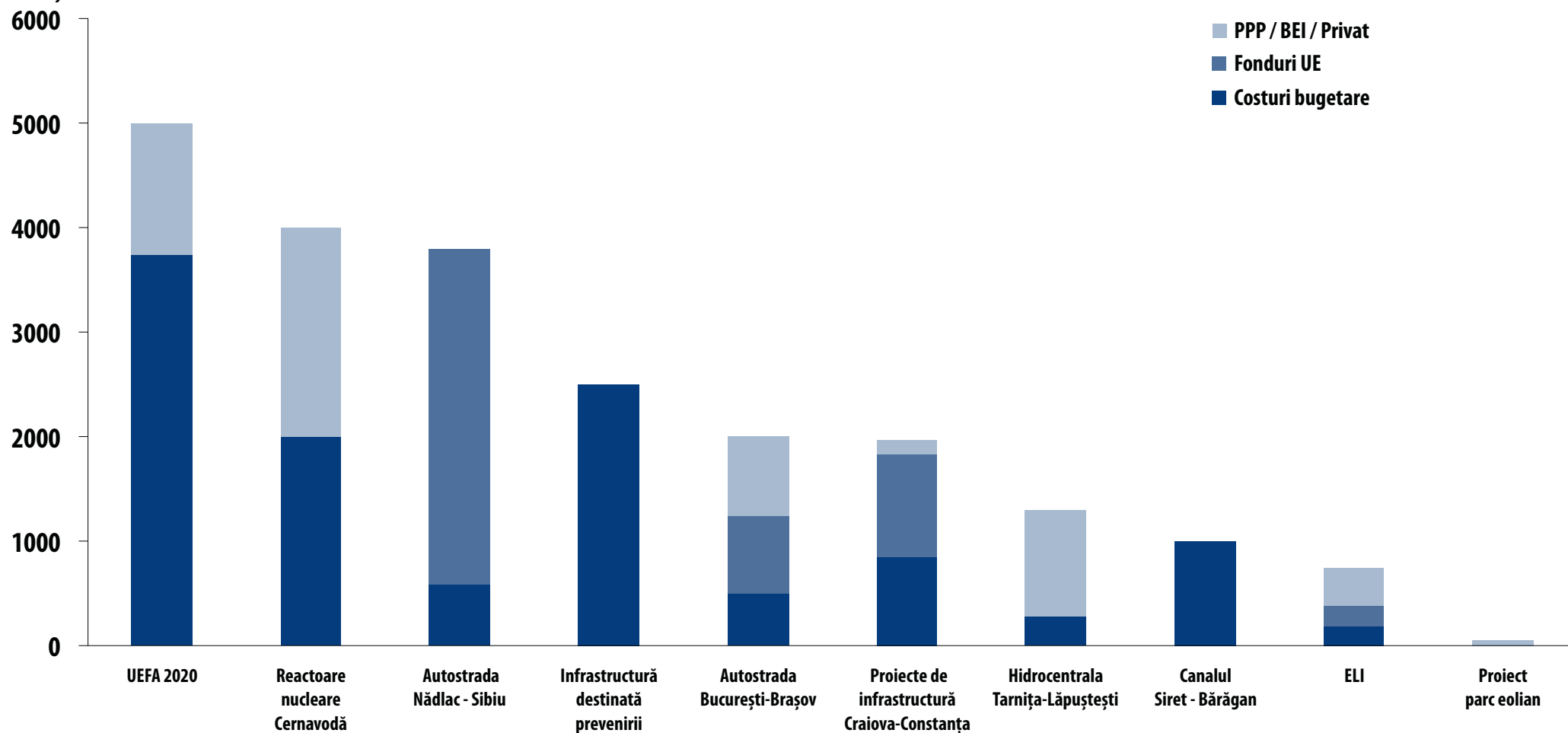

1. Autostrada Nădlac-Sibiu ca parte a Coridorului IV care va conecta Europa de Vest cu Marea Neagră
2. Continuarea lucrărilor la autostrada București-Brașov
3. Proiecte de infrastructură Craiova-Constanța
4. Hidrocentrala Tarnița-Lăpuștești
5. Sprijin din partea guvernului pentru un proiect pan-european lansat recent – Extreme Light Infrastructure (ELI) – care ar putea repoziționa România pe harta globală în domeniul cercetării
6. Dezvoltarea infrastructurii de transport a energiei electrice pentru transportul cantității suplimentare de energie care va fi produsă în parcurile eoliene din Dobrogea
7. Finalizarea reactoarelor 3 și 4 de la Centrala Nucleară de la Cernavodă
8. Campionatul European de Fotbal UEFA 2020 – România una dintre țările gazdă
9. Dezvoltarea infrastructurii destinate prevenirii calamităților cauzate de inundații
10. Reabilitarea și dezvoltarea rețelei de irigații în agricultură – finalizarea Canalului Siret-Bărăgan

Realizarea unui echilibru între diferitele resurse de finanțare este esențială pe termen mediu*

Investiții (milioane EUR)

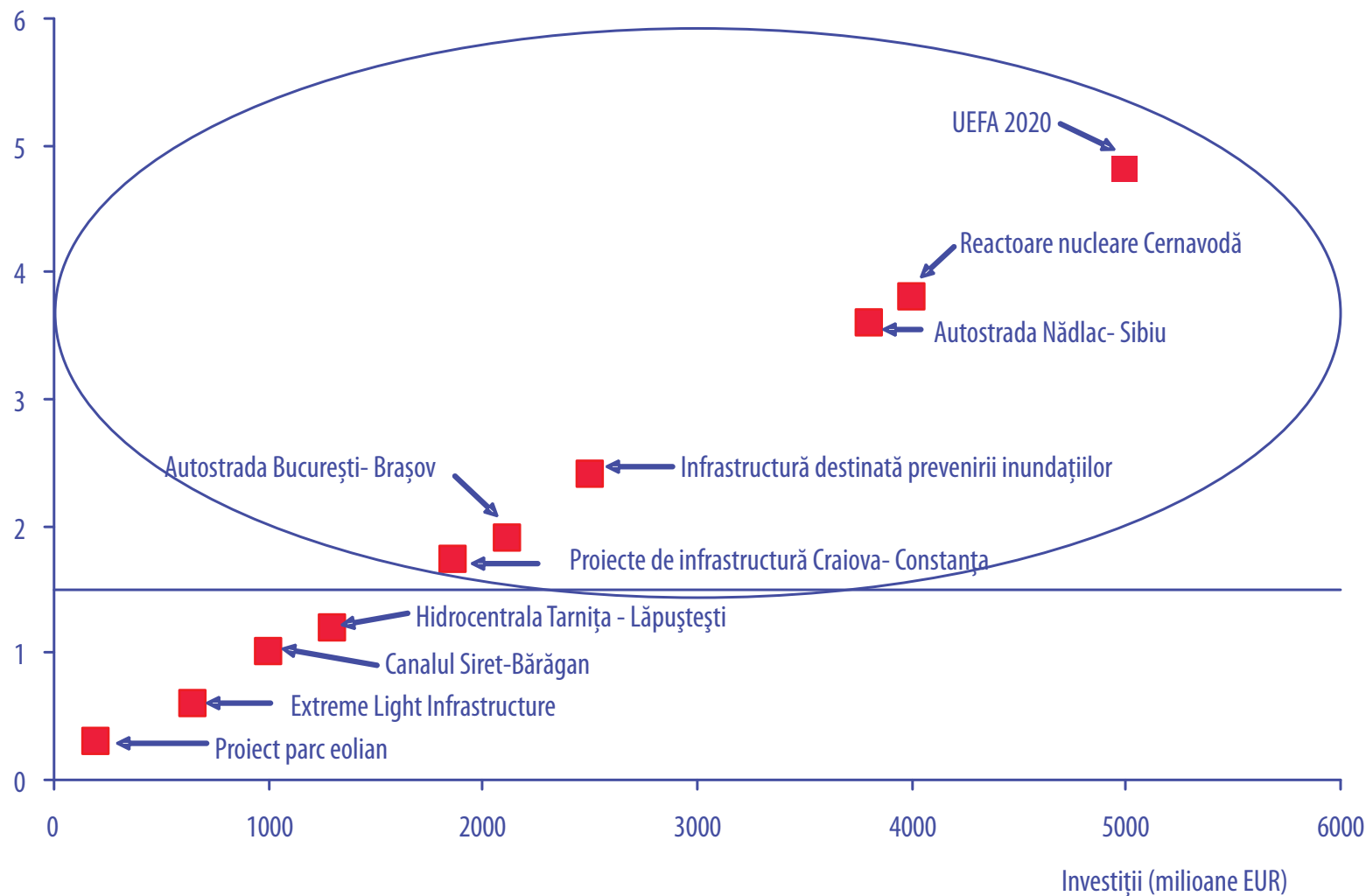

* Termenul mediu înseamnă o perioadă de până la cinci ani

Infrastructura rutieră și sectorul energetic au cel mai mare impact asupra creșterii economice dar necesită și cele mai mari investiții

Creștere PIB (%)

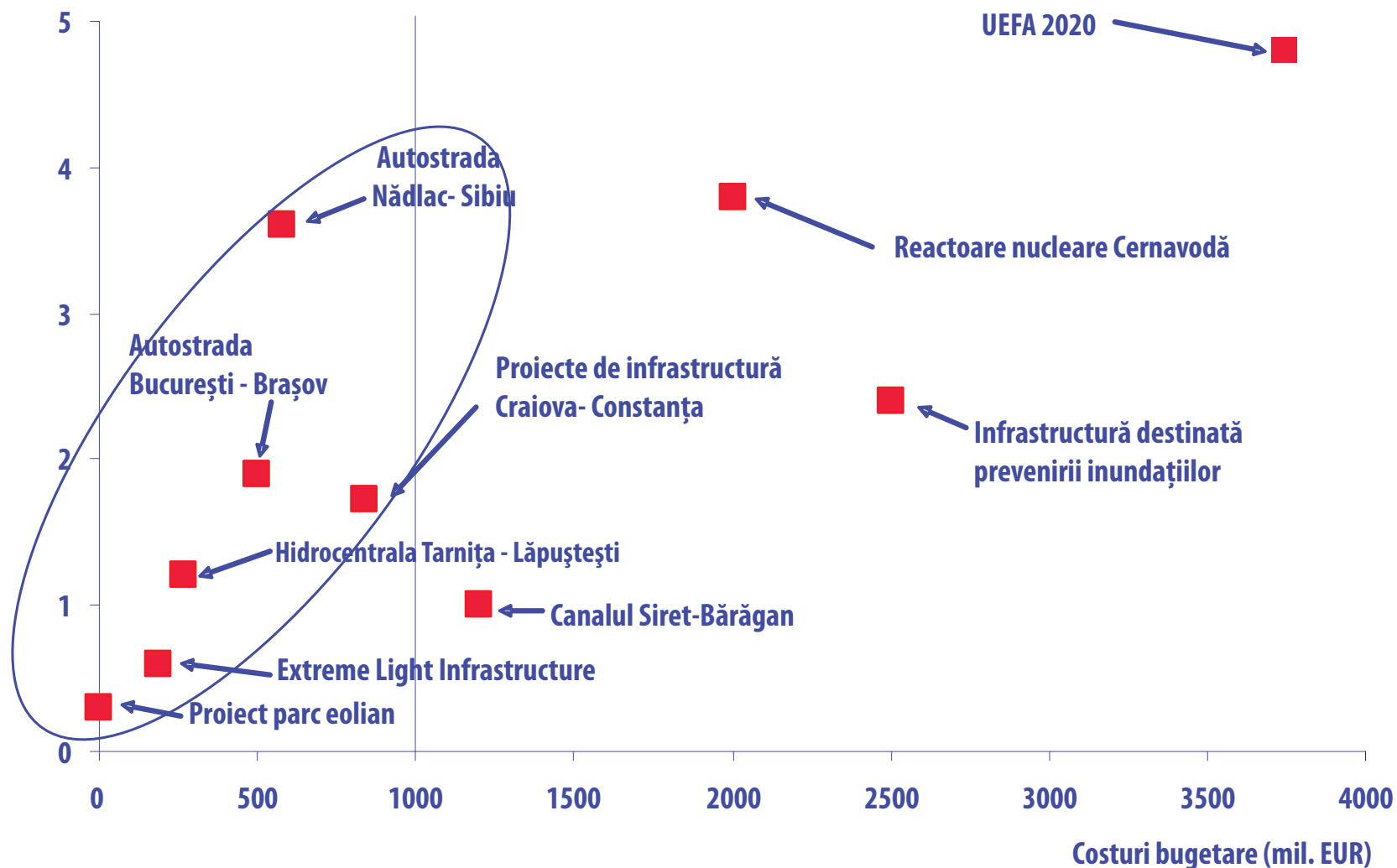

* Proiectul parc eolian ar putea genera câștiguri rapide în ceea ce privește creșterea economică prin producția și exportul de energie, însă acest aspect nu a fost luat în considerare

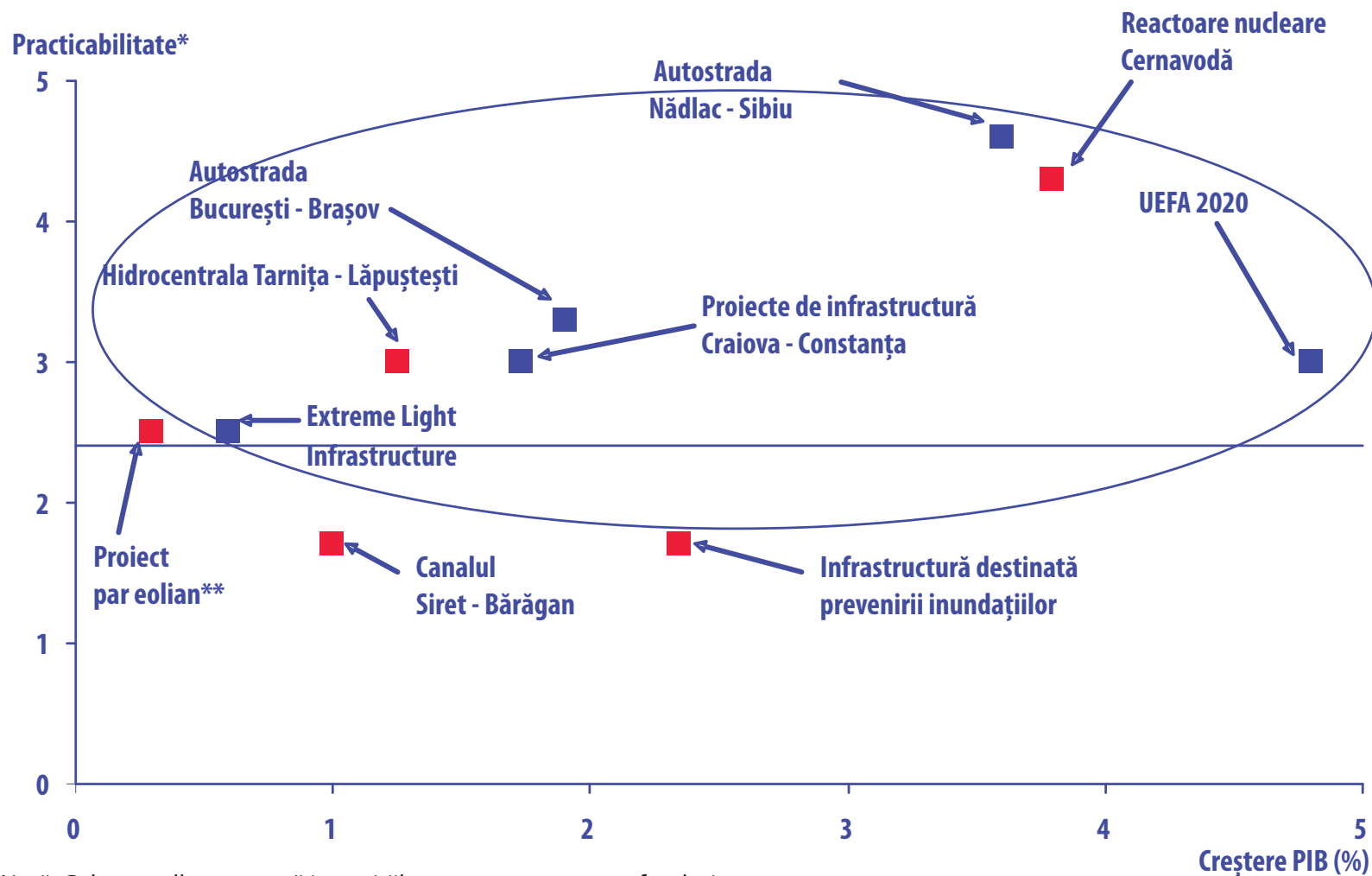
Presiuni asupra bugetului de stat – prioritizarea câtorva proiecte pentru a spori creșterea economică și reduce rata șomajului

Creșterea PIB (%)

Diferența dintre deziderat și realitate pe termen mediu – selectarea proiectelor cu o mai mare probabilitate de implementare

Notă: Culoarea albastru arată investițiile care ar putea atrage fonduri europene

* Practicabilitate 1- Cel mai scăzut, 5- Cel mai ridicat

** Proiectul parc eolian ar putea genera câștiguri rapide în ceea ce privește creșterea economică prin producția și exportul de energie, însă acest aspect nu a fost luat în considerare

Priorități investiționale – detalii 1

Nr.	Acțiuni	Detalii / Comentarii	Impact macroeconomic	Practicabilitate 1 (redușă) - 5 (ridicată)
1.	Autostrada Nădlac-Sibiu ca parte din Coridorul IV Pan-European care va lega Europa de Vest de Marea Neagră	Majoritatea secțiunilor Coridorului de transport IV Pan-European (Nădlac – Arad, Arad – Timișoara, centura Aradului, Timișoara – Lugoj și Orăștie – Sibiu) trebuie să fie gata în 2013. Lucrările de construcție la aceste patru secțiuni vor începe în 2011. Investițiile totale sunt estimate la 3-4 miliarde EUR, întinse pe o perioadă de peste 4 ani. 85% din costurile totale ar putea fi acoperite prin fonduri europene. Notă: Secțiunea Sibiu - Pitești nu beneficiază de finanțare de la Comisia Europeană, iar autoritățile caută surse de finanțare alternative. Proiectul se va realiza cel mai probabil printr-un parteneriat public-privat.	O investiție de EUR 3- 4 miliarde ⇒ creștere de 3,6% a PIB-ului ⇒ +74.000 noi angajați pe termen mediu ⇒ creștere de 2,9% a veniturilor bugetare Costuri bugetare de 580 milioane de EUR pe termen mediu	4.6
2.	Continuarea lucrărilor la autostrada București-Brașov	Investiții totale de 2 miliarde EUR pe o perioadă de peste cinci ani. Se așteaptă ca autostrada să ducă la dezvoltarea turismului și să faciliteze afluxul de investiții străine directe în industria prelucrătoare datorită costurilor de transport mai scăzute. Costurile totale vor fi acoperite printr-un parteneriat public-privat și/sau fonduri europene.	O investiție de 400 milioane EUR/an ⇒ creștere de 1,9% a PIB-ului ⇒ +39.000 noi angajați pe termen mediu ⇒ creștere de 1,5% a veniturilor bugetare Costuri bugetare de aproximativ 500 milioane EUR pe termen mediu	3.3
3.	Continuarea proiectelor de infrastructură cerute de Ford	Dezvoltarea infrastructurii de sosele, căi ferate și a portului Constanța pentru a facilita livrarea autoturismelor produse de Ford la Craiova. Această investiție va permite dezvoltarea portului Constanța, un punct strategic la Marea Neagră.	O investiție de aproximativ 600 milioane EUR/an pe o perioadă de 3 ani ⇒ creștere de 1,8% a PIB-ului ⇒ +38.400 noi angajați pe termen mediu ⇒ creștere de 1,5% a veniturilor bugetare	3
4.	Hidrocentrala Târnița - Lăpușești	Hidrocentrala Târnița - Lăpușești reprezintă unul dintre cele mai importante proiecte necesare pentru funcționarea corespunzătoare și dezvoltarea reactoarelor 3 și 4 de la Cernavodă. Această hidrocentrală va avea patru unități, fiecare cu o capacitate de 250 MW. Costurile totale ar putea fi împărțite între sau finanțate de Hidroelectrica, Banca Mondială, Instituții Financiare Internaționale și băncile comerciale. Un procent de 25% din investiția totală ar putea fi suportat de Banca Mondială; aproximativ 40-50% de companii private; Hidroelectrica va contribui cu 44 de hectare de teren pentru construcția centralei și a lacului artificial. Această investiție este o prioritate de top și pentru că se utilizează în principal resurse interne (materiale de construcție, servicii de proiectare) și nu se bazează foarte mult pe bunuri și servicii din import. Natura structurii acționarului ar trebui să fie clarificată pentru a spori practicabilitatea proiectului.	O investiție de 1,3 miliarde EUR ⇒ creștere de 1,2% a PIB-ului pe termen mediu ⇒ +25.300 noi angajați pe termen mediu ⇒ creștere de 1% a veniturilor bugetare Costuri bugetare de aproximativ 270 milioane EUR pe termen mediu	3

Priorități investiționale – detalii 2

Nr.	Acțiune	Detalii / Comentarii	Impact macroeconomic	Practicabilitate 1 (redușă) - 5 (ridicată)
5.	Sprijin guvernamental pentru un proiect pan-European recent lansat – Extreme Light Infrastructure (ELI) care ar putea re poziționa România pe harta globală în domeniul cercetării	ELI va reprezenta un nou proiect de infrastructură științifică dedicat cercetării științifice în domeniul laserului, investigațiilor și aplicării interacțiunii dintre laser și materie la cel mai înalt nivel. România este a șasea mare putere în domeniul fizicii nucleare în ceea ce privește experții și specialiști. Având în vedere experiența profesională a specialiștilor români și de asemenea tehnologiile avansate implicate în acest proiect, proiectul ELI ar putea începe în 2012. Ar putea atrage investiții totale de aproximativ 1 miliard EUR în următorii 7 ani. După finalizarea proiectului ELI, Măgurele ar putea deveni un Centru Tehnologic de Referință și ar putea atrage investiții suplimentare, cum ar fi un centru de back-up și dezvoltarea de unități medicale avansate. O parte din costuri ar putea fi acoperită prin fonduri europene.	Fonduri europene + private de 0,3-1 miliard EUR ⇒ creștere de 0,6% a PIB-ului pe termen mediu ⇒ +12.700 noi angajați pe termen mediu ⇒ creștere de 0,5% a veniturilor bugetare	2.5
6.	Dezvoltarea infrastructurii necesare pentru livrarea cantității suplimentare de energie care va fi produsă în parcurile eoliene din Dobrogea	Dezvoltarea de infrastructuri energetice suplimentare pentru parcurile eoliene din Dobrogea, cu costuri estimate la 50 milioane EUR pe o perioadă de 1 an. Construcția reactoarelor nucleare 3 și 4 de la Cernavodă, împreună cu dezvoltarea altor parcuri eoliene în Dobrogea necesită o soluție rapidă la problema unei infrastructuri adecvate pentru furnizarea de energie către alte țări și continente. Notă: Proiectul parcurilor eoliene ar putea aduce câștiguri rapide în ceea ce privește creșterea economică obținută prin producerea și exportul de energie. Puterea instalată a proiectului parcurilor eoliene este echivalentă cu cea a unui reactor nuclear.	Investment of EUR 50mn in the next year ⇒ 0.05% increase in GDP on short term ⇒ +980 new employees on short term ⇒ 0.04% increase in budget revenues on short term	2.5
		Guvernul ar trebui să urgenteze proiectul unui cablu subacvatic de transport a energiei în Marea Neagră, între România și Turcia (o investiție totală de 400-600 milioane EUR în următorii 5 ani). Studiul de fezabilitate pentru cablul subacvatic de legătură dintre România și Turcia a fost finalizat în mai 2010. În prezent, acesta este revizuit de către părți. Notă: Rolul acestui proiect este acela de a răspunde cererii tot mai mari pentru electricitate din Turcia și de a găsi astfel noi piețe de export pentru electricitatea produsă în regiunea Dobrogei. Având în vedere că Turcia are în vedere dezvoltarea propriei unități de producție în următorii ani, iar Bulgaria de asemenea intenționează să devină un exportator important de energie electrică în regiune, România ar trebui să caute soluții alternative.	Proiectul de creare a unui cablu subacvatic în valoare de 400-600 milioane EUR ⇒ creștere de 0,5% a PIB-ului ⇒ +9.750 noi angajați pe termen mediu ⇒ creștere de 0,4% a veniturilor bugetare Costuri bugetare de aproximativ 250 milioane EUR pe termen mediu	2.3

Priorități investiționale – detalii 3

Nr.	Acțiune	Detalii / Comentarii	Impact macroeconomic	Practicabilitate 1 (redușă) - 5 (ridicată)
7.	Construirea reactoarelor nucleare 3 și 4 de la Centrala nucleară Cernavodă	<p>Costurile totale pentru reactoarele nucleare 3 și 4 sunt estimate la aproximativ 4 miliarde EUR în 5-6 ani, care ar putea fi acoperite printr-un parteneriat public-privat. Trebuie finalizate rapid clarificările de natură juridică și natura structurii patrimonului.</p>	<p>Investiții de 800 EUR milioane/an ⇒ creștere de 3,8% a PIB-ului pe termen mediu ⇒ +78.000 noi angajați pe termen mediu ⇒ creștere de 3,1% a veniturilor bugetare</p> <p>Costuri bugetare de aproximativ 2 miliarde EUR pe termen mediu</p>	4.3
		<p>România ar trebui de asemenea să înainteze cu construirea unei alte centrale nucleare, cel mai probabil situată în Transilvania (3,8 - 4,5 miliarde EUR/1000MW, costuri totale 8-10 miliarde EUR în următorii 15 ani).</p>	<p>Investiții de 600 milioane EUR/an în următorii 15 ani ⇒ creștere de 2,9% a PIB-ului pe termen mediu ⇒ +58.500 noi angajați pe termen mediu ⇒ creștere de 2,3% a veniturilor bugetare</p>	3.6
8.	Campionatul European de Fotbal UEFA 2020/2024 – România una dintre țările gazdă	<p>România poate beneficia de experiența anterioară a organizatorilor CE 2012 (Polonia și Ucraina), care ar putea fi ușor repetată. Costurile vor fi împărțite între două țări și pe o perioadă foarte lungă de timp. Ar putea fi prezentată o candidatură comună împreună cu Bulgaria sau Ungaria pentru organizarea Campionatului European de Fotbal din 2020/2024. Infrastructura astfel dezvoltată (aeroporturi, autostrăzi, hoteluri, stadioane) va rămâne în țară, iar turismul se va dezvolta. Potrivit primelor estimări numărul de turiști va crește cu cel puțin un milion în timpul evenimentului și ulterior cu 0,5 milioane anual. Toate acestea la un cost estimat pentru România de aproximativ 10 miliarde EUR, eșalonat pe o perioadă de 9-10 ani. Este necesară o evaluare în profunzime a fezabilității.</p>	<p>Un proiect în valoare de 10 miliarde EUR pentru următorii 10 ani ⇒ creștere de 4,8% a PIB-ului pe termen mediu ⇒ +97.500 noi angajați pe termen mediu ⇒ creștere de 3,8% a veniturilor bugetare pe termen mediu</p>	3
9.	Dezvoltarea infrastructurii în scopul de a preveni calamitățile cauzate de inundații	<p>România face parte din țările cu un nivel de risc „foarte ridicat” în ceea ce privește expunerea la dezastre naturale și condiții climatice externe. Numărul de dezastre naturale a crescut semnificativ în ultimii cinci ani, generând costuri mai mari și pagube semnificative.</p>	<p>Investiții în valoare de 2,5 miliarde EUR ⇒ creștere de 2,4% a PIB-ului ⇒ +48.750 noi angajați pe termen mediu ⇒ creștere de 1,9% a veniturilor bugetare</p>	1.7
10.	Dezvoltarea rețelei de irigații în agricultură – finalizarea Canalului Siret-Bărăgan	<p>Canalul are o lungime totală de 198 km și a fost început în anul 1985. Lucrările de construcție au fost oprite după anul 1990 din cauza lipsei fondurilor de la guvern. Irigațiile sunt esențiale pentru dezvoltarea agriculturii României. Costurile totale ar putea fi acoperite de guvern.</p>	<p>Investiții în valoare de 1,2 miliarde EUR ⇒ creștere de 1,1% a PIB-ului pe termen mediu ⇒ +23.400 noi angajați pe termen mediu ⇒ creștere de 0,9% a veniturilor bugetare. Costuri bugetare de aproximativ 1,2 miliarde EUR pe termen mediu</p>	1.7

Aria de responsabilitate și referințe

- Această prezentare este destinată obținerii unei mai bune cunoașteri a nevoilor stringente ale României pentru dezvoltarea infrastructurii energetice, rutiere, feroviare, maritime și fluviale. O informare mai exactă cu privire la valoarea fiecărui proiect de investiții va fi disponibilă după actualizarea studiilor de fezabilitate. Costurile estimate în prezent provin din diverse surse cu diferite grade de acuratețe (expertize, informații mass media și alte surse).
- Sectorul privat este pregătit să ofere servicii de consultanță în domeniul managementului proiectelor dacă guvernul va solicita acest lucru.
- Costurile ridicate ale proiectelor de investiții subliniază nevoia prioritizării a maxim cinci proiecte de investiții naționale majore deoarece este puțin probabil ca toate zece să fie finalizate pe termen mediu.
- Am utilizat o serie de modele econometrice pentru a evalua impactul unor măsuri propuse asupra economiei României. Printre modele, am estimat un model autoregresiv de prim ordin de creștere a PIB cu patru variabile explicative (creșterea PIB în Zona Euro, creditul neguvernamental, deficitul bugetului consolidat mai puțin plățile de dobândă și cursul de schimb real) în perioada trimestrul 1 2000 – trimestrul 1 2010. Am aplicat modelul Capiello (2010) pentru a evalua relația dintre creșterea creditului și PIB. Ulterior am extins abordarea și am utilizat mai multe modele VAR pentru a identifica răspunsul variabilelor macroeconomice la diverse șocuri. De asemenea, au fost utilizate mai multe modele pentru a estima relația dintre creșterea PIB și rata șomajului, conform Legii lui Okun. Aceasta este o relație importantă deoarece modul în care șomajul reacționează la modificările PIB are implicații pentru piața forței de muncă și politica monetară. Fiind conștienți de efectele recesiunii economice asupra PIB real, am utilizat mai multe modele pentru a estima PIB potențial înainte și după instalarea crizei financiare globale .
- Practicabilitatea estimată pentru fiecare proiect în parte este o medie bazată pe estimările primite de la diverși experți.
- Rezultatele sunt considerate a fi corecte. Totuși, ele depind de o serie de factori cum ar fi momentul implementării fiecărei măsuri în cadrul ciclului economic, stabilitatea viitoare a mediului politic, modificările legislației, șocurile externe.

Referințe:

1. Ashcraft, A. 2006, „Noi dovezi pe canalul de împrumuturi”, *Journal of Money, Credit and Banking* 38(3), pag. 751-76.
2. Anderson, J. și Ugras Ulku, 2010, „Ungaria: Impozitul bancar e puțin probabil să acopere breșa din deficitul-țintă”, *Notă de Cercetare IIF*.
3. Bakker, B. și Anne-Marie Gulde, 2010, „Explozia creditelor în noile State Membre UE: Ghinion sau politici greșite?”, *Lucreare IMF*.
4. Capiello, L., Kadareja, A., Kok Sorensen, C. și M. Protopapa, 2010, „Au creditele bancare vreun efect asupra randamentului?”, *Lucreare ECB*.
5. Driscoll, J.C., 2004, „Afectează împrumuturile acordate de bănci randamentul? Dovezi din Statele Unite”, *Journal of Monetary Economics* 51.
6. European Central Bank, 2008 b, „Rolul băncilor în cadrul mecanismului de transmitere a politicii monetare”, *Monthly Bulletin*, august.
7. Harris R. și B. Silverstone, 2000, „Ajustarea asimetrică a șomajului și randamentului în Noua Zeelandă: Redescoperirea Legii lui Okun”, *Lucrearea nr. 2/00*.
8. Lungu, L., Fugaru, A. și D. Mantescu, 2005, „Programare bugetară multianuală și viitorul politicii fiscale în România”.
9. Melzer, C., 2007, „Importanța furnizării creditelor bancare pentru activitatea economică reală în Zona Euro – o analiză a datelor statistice”, *Lucreare a Universității din Bonn*.

Consiliul Investitorilor Străini

Union International Center

str. Ion Câmpineanu 11, et. 3, București 1, România
Tel./Fax: +40 21 222 1931 ■ office@fic.ro ■ www.fic.ro